

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดจากการเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดเชียงราย ในด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และการปรับตัวของนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิด แนวปฏิบัติ วิธีดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุจากเอกสาร วารสาร หนังสือ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาวิเคราะห์ผลการวิจัย จากโครงการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนสองกลุ่มอายุในโรงเรียนประชาบาลขนาดเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

2. ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจโดยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารในข้อ 1

2.1 แบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่เกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของโรงเรียน ประกอบด้วย ชื่อโรงเรียน อำเภอ จำนวนห้องเรียน จำนวนครู จำนวนนักเรียนในปัจจุบัน จำนวนนักเรียนคาดคะเน ฯลฯ จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัญหาการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน ประกอบด้วยขั้นตอน
แนวปฏิบัติในการเกณฑ์เด็กเข้าเรียนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523
และการดำเนินการตามโครงการเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหาร ประกอบด้วย การบริหารค่าน
บุคลากร วิชาการ อาคารสถานที่ ข้าราชการและการเงิน ความสัมพันธ์กับชุมชน
และกิจการนักเรียน แบบสัมภาษณ์จำนวน 24 ข้อ

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2.2 แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นที่มีการเกณฑ์
เด็กสองกลุ่มอายุ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยใช่แบบมาตราส่วน
ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของห้องเรียน ประกอบด้วยจำนวน
นักเรียนชาย-หญิง จำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ - กอนเกณฑ์ ประสิทธิภาพของครู
ประจำชั้น จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบ
ด้วย คุณลักษณะของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สัมฤทธิผลทางการ
เรียนกลุ่มทักษะ จำนวน 23 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนประกอบด้วย คุณลักษณะ
ของนักเรียน พฤติกรรมที่แสดงออก และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนทั้งสองกลุ่ม
จำนวน 24 ข้อ

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2.3 แบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้สัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ซึ่งมีการเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีคำตอบให้
เลือก 2 คำตอบ ให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียวแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียนประกอบด้วย ข้อ อายุ
เป็นนักเรียนก่อนเกณฑ์หรือตามเกณฑ์

ตอนที่ 2 ปัญหาในการเรียน จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาในการปรับตัว จำนวน 13 ข้อ

2.4 แบบสำรวจ เพื่อใช้สำรวจผลการเรียนของนักเรียนสองกลุ่มอายุ จากหลักฐานการประเมินผลของครูประจำชั้น ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คือ แบบกรอกคะแนนประเมินผลประจำปี (ป.02) และสมุดประจำชั้น (ป.02-2) แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ผลการสอบปลายภาคเรียนที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 2 เกณฑ์การตัดสินเลื่อนชั้น

3. นำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา และความถูกต้องของสำนวนภาษา

4. ปรับปรุง แก้ไข เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. นำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง เบื้องต้น (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ เขตเด็กสองกลุ่มอายุในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนบ้านแม่พรวก อำเภอเมืองเชียงใหม่
2. โรงเรียนวัดท่าใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่
3. โรงเรียนวัดคอนจีน อำเภอเมืองเชียงใหม่
4. โรงเรียนบ้านทับเคือ อำเภอแม่แตง
5. โรงเรียนบ้านแม่ทะลย อำเภอแม่แตง

6. ปรับปรุงเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในข้อที่ไม่ชัดเจน หรือไม่สามารถสื่อความหมายได้ดี จากผลการทดลองเบื้องต้น เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาจากประชากรในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525

จำนวนทั้งหมด 27 โรงเรียน

1. ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่เกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 จำนวน 27 คน
2. ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่เกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 จำนวน 27 คน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่เกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 จำนวน 27 โรงเรียน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมดในโรงเรียนบ้านเวียงหวาย 4 คน โรงเรียนบ้านหนองร่อง 2 คน และอีก 25 โรงเรียนใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โรงเรียนละ 4 คน เป็นนักเรียนก่อนเกณฑ์ ชาย 1 คน หญิง 1 คน รวม 2 คน และนักเรียนตามเกณฑ์ ชาย 1 คน หญิง 1 คน รวม 2 คน รวมทั้งสิ้น 106 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 รายชื่อโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่เกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ
ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	จำนวนนักเรียน ป. 2	จำนวนตัวอย่าง ประชากร
1.	บ้านป่าอ้อ	เมืองเขียงราย	9	4
2.	บ้านเวียงหวาย	เมืองเขียงราย	4	4
3.	บ้านสันหลวงโต	แม่จัน	7	4
4.	บ้านโพชนาราม	แม่จัน	17	4
5.	บ้านป่าย่าง	แม่จัน	20	4
6.	บ้านกล้วย	แม่จัน	5	4
7.	บ้านหนองอู่อ	แม่จัน	12	4
8.	บ้านหนองร่อง	แม่จัน	2	2
9.	บ้านม่วงหมูสี	แม่จัน	10	4
10.	บ้านดง	แม่จัน	15	4
11.	บ้านสันนา	แม่จัน	13	4
12.	บ้านคอบ	แม่จัน	33	4
13.	บ้านแมคาววัง	พาน	16	4
14.	บ้านป่างัว	พาน	24	4
15.	บ้านป่าบงหลวง	พาน	11	4
16.	บ้านห้วยสัก	พาน	10	4
17.	บ้านสันปูเลย	แม่สาย	13	4
18.	บ้านสันทรายน้อย	แม่สาย	19	4
19.	บ้านฮองแอ	แม่สาย	26	4
20.	บ้านฮองแอใหม่	แม่สาย	8	4
21.	บ้านสันคนปูย	แม่สาย	9	4
22.	บ้านป่าบงงาม	แม่สาย	16	4
23.	บ้านสันมะเค็ด	เขียงแสน	6	4
24.	บ้านหนองบัวสด	เขียงแสน	23	4

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	จำนวนนักเรียน ชั้น ป. 2	จำนวนตัวอย่าง ประชากร
25	บ้านสันสลี	เชียงใหม่	14	4
26	บ้านศรีบุญยืน	เชียงใหม่	23	4
27	บ้านกุเต่า	เชียงใหม่	22	4
รวมทั้งสิ้น			387	106

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอหนังสือจากคณบดีมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
2. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอที่มีโรงเรียนซึ่งเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 รวม 5 อำเภอ และขอหนังสือถึงครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่เกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 จำนวน 27 โรงเรียน เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ และการสำรวจ พร้อมทั้งสังเกตการดำเนินงานของโรงเรียน สังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู และนักเรียนด้วยตนเองทุกโรงเรียน ตั้งแต่วันที่ 12 - 30 ธันวาคม 2526

4. ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์
ครูใหญ่ได้ครบ 27 คน สัมภาษณ์ครูประจำชั้นได้ครบ 27 คน สัมภาษณ์นักเรียนได้
100 คน ส่วนการสำรวจผลการเรียนเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงระเบียบว่าด้วย
การประเมินผลการเรียน และการใช้แบบกรอกคะแนน ประเมินผลประจำปี
(ป. 02) ทำให้หลักฐานการประเมินผลการเรียนไม่เป็นแนวเดียวกัน จึงสำรวจ
ผลการเรียนได้ 19 โรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ครูใหญ่ จำนวน 27 ฉบับ วิเคราะห์สภาพทั่วไป
ของโรงเรียนด้วยค่าความถี่ และวิเคราะห์ความคิดเห็นเป็นรายชื่อโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 2. แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น จำนวน 27 ฉบับ วิเคราะห์สภาพทั่วไป
ของห้องเรียนด้วยค่าความถี่ และวิเคราะห์ความคิดเห็นเป็นรายชื่อโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 3. แบบสัมภาษณ์นักเรียน จำนวน 100 ฉบับ วิเคราะห์สถานภาพของ
นักเรียนด้วยคาร์ยอลละ วิเคราะห์ปัญหาในการเรียนและการปรับตัวของนักเรียน
ด้วยคาร์ยอลละ
 4. แบบสำรวจผลการเรียน จำนวน 19 ฉบับ วิเคราะห์ด้วยคาร์ยอลละ
 5. การแปลความผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในแบบสัมภาษณ์ครูใหญ่และ
แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้นจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า
- 5 ระดับ
5	คะแนน	สำหรับ	ประเด็นที่มีปัญหามากที่สุด
4	คะแนน	สำหรับ	ประเด็นที่มีปัญหามาก
3	คะแนน	สำหรับ	ประเด็นที่มีปัญหาน้อย
2	คะแนน	สำหรับ	ประเด็นที่มีปัญหาน้อยที่สุด
1	คะแนน	สำหรับ	ประเด็นที่ไม่มีปัญหา

การแปลความค่าเฉลี่ยแปลความ ดังนี้

4.60 - 5.00 หมายถึงว่ามีปัญหามากที่สุด

3.60 - 4.59 หมายถึงว่ามีปัญหามาก

2.60 - 3.59 หมายถึงว่ามีปัญหาน้อย

1.60 - 2.59 หมายถึงว่ามีปัญหาน้อยที่สุด

1.00 - 1.59 หมายถึงว่าไม่มีปัญหา

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ใช้สูตรในการคำนวณของ ประคอง
กรรณสูตร (2525 : 83)

6.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

f = จำนวนผู้ตอบแต่ละขอรายการ

x = น้ำหนักของคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

6.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S_x = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S_x = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = จำนวนผู้ตอบแต่ละขอรายการ

x = น้ำหนักของคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด